

ВИКОРИСТАННЯ КИТАЙСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙНИХ ВИДІВ СПОРТУ В ПРОЦЕСІ ОЗДОРОВЧО-РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Чень Дундун¹, Анастасія Бондар, Лю Шаоин²

¹Харківська державна академія фізичної культури,

²Економічний університет м. Хайкоу, Китай

Анотація. У статті досліджено особливості використання китайських національних традиційних видів спорту в процесі оздоровчо-рухової активності населення, їх історичні витоки і сучасні тенденції розвитку. Серед найбільш популярних китайських національних традиційних видів спорту є танець дракона і лева, який трансформувався з національного танцю у вид спорту, він отримав державну підтримку та активно поширюється не лише в країні, а й далеко за її межами.

Ключові слова: китайські національні традиційні види спорту, оздоровчо-рухова активність, танець дракона і лева.

Abstract. The article examines the peculiarities of the use of Chinese national traditional sports in the process of health and physical activity of the population, their historical origins and modern development trends. Among the most popular Chinese national traditional sports is the dragon and lion dance, which was transformed from a national dance into a sport, it received state support and is actively spreading not only in the country, but also far beyond its borders.

Keywords: Chinese national traditional sports, physical activity, dragon and lion dance.

Постановка проблеми. Китай – це країна, яка сьогодні дивує своїми феноменальними здобутками у багатьох сферах, зокрема у сфері спорту. Китайський спортивний рух сьогодні охоплює майже 40% населення країни. Переважна більшість людей у процесі оздоровчо-рухової активності використовує китайські національні традиційні види спорту, які популярні тисячоліттями. Такі результати спонукають учених, педагогів, тренерів із різних країн світу вивчати цей досвід та адаптувати його у своїх країнах. Саме тому світом активно ширяться китайські національні традиційні види спорту, серед яких танці, гімнастика, єдиноборства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості збереження китайської національної традиційної спортивної культури є

предметом вивчення сучасних учених [6, 7], зокрема питання успадкування традицій з погляду екології культури, проблеми та можливості окремих національних традиційних видів спорту в умовах глобалізації та ін. Водночас автори підкреслювали важливість збереження цих видів спорту через їх оздоровче спрямування.

Мета дослідження – вивчення особливостей використання національних традиційних видів спорту в процесі оздоровчо-рухової активності населення.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення наукової літератури, аналіз документів, системний аналіз, соціологічне опитування, методи математичної обробки даних.

Результати дослідження. Китайські національні традиційні види спорту є складником спортивної культури, кожен із видів спорту розвивається і зберігається завдяки окремій етнічній групі, яких у Китаї налічується 56. На сьогодні у Китаї існує 977 традиційних етнічних видів спорту. На початку свого існування вони мали релігійний зміст і ритуальний характер, а згодом трансформувалися в національну традиційну спортивну культуру. Для збереження національної спортивної культури та поширення її серед населення у 1953 році було започатковано проведення Національних традиційних ігор національних меншин Китайської Народної Республіки, які містили змагання з національних традиційних видів спорту і показові виступи спортсменів, кількість яких на кожних іграх налічувалася близько 6000 з 55 етнічних груп [2].

Попри велику кількість наявних на сьогоднішній день національних традиційних видів спорту, далеко не усі вони мають масовий характер. Серед найбільш популярних видів спорту можна виокремити танець дракона і лева. Цей вид спорту отримав державну підтримку і завдяки цьому вводиться у заклади середньої та вищої освіти, у країні проводяться масштабні змагання для спортсменів різних вікових груп. Для виступів на міжнародній арені засновано Міжнародну федерацію танцю дракона і лева [4]. Для Китаю цей вид спорту не просто змагальна діяльність, а духовна і культурна спадщина. Це один із найдавніших видів спорту, який виник як ритуальний танець, згадки про це датуються 3 ст. до н.е., зараз причетність до віри зникла, а танці дракона та лева виконують під час визначних подій та національних свят, зокрема на Новий рік [1].

Для того щоб побачити неймовірне новорічне дійство, до Китаю щороку приїжджають тисячі туристів з усього світу, також під час проведення змагань з'їжджаються місцеві жителі з різних куточків країни, що сприяє розвитку міжнародного та національного

туризму, розвитку відповідної інфраструктури та спортивної індустрії [3].

Понад 68% опитаних фахівців фізичної культури, спортсменів, тренерів та пересічних громадян Китаю визнають танець дракона і лева популярним, більшість опитаних визнають його символом традиційних свят, 72,5% опитаних громадян подобається цей вид спорту, водночас опитані виявляли бажання долучитися до занять цими танцями. Окрім того, 44% фахівців фізичної культури, спортсменів, тренерів вважають основною перевагою танцю дракона та лева поліпшення святкової атмосфери заходів, 58% опитаних фахівців і громадян вважають важливою його фітнес-функцію, що свідчить про недостатній рівень обізнаності населення щодо позитивного впливу занять танцями дракона та лева на організм людини.

Основними шляхами популяризації національних традиційних видів спорту є формування відповідної державної політики, ефективний маркетинг, введення у закладах освіти і кампусах, підвищення рівня інформування населення через ЗМІ (особливо мережу «Інтернет»); поширення серед жителів сільської місцевості, поєднання інноваційних елементів програми змагань з традиційними, удосконалення системи міжнародних та національних змагань [2].

Висновок. Проведене дослідження встановило, що китайські національні традиційні види спорту активно використовують у процесі оздоровчо-рухової активності населення, усі вони мають давню історію, однак активно розвиваються сьогодні ті види спорту, які отримали державну підтримку, серед таких танець дракона і лева. Подальшого вивчення потребує проблема можливості використання танцю дракона і лева в процесі оздоровчо-рухової активності в Україні.

Список використаних джерел

1. Історія розвитку китайських національних традиційних видів спорту / Чень Дундун, Лю Шаоин, Анастасія Бондар, Го Сяохун // Стратегічне управління розвитком фізичної культури та спорту. – 2022. – С. 108–114.
2. Dongdong C. Popularization of Chinese National Traditional Kinds of Sports / Chen Dongdong, Anastasiia Bondar // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2022. – Випуск 6(151). – С. 9–13 DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.6\(151\).01](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.6(151).01)

3. Dongdong C. Development of Chinese National Traditional Sports in Modern Conditions / Chen Dongdong, Anastasiia Bondar // Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects: Proceedings of the 13th International scientific and practical conference. – Berlin, 2022. – P. 311–316.
4. Veikhua L. Improving the market mechanism of dragon and lion sport to accelerate the pace of development of sport with dragons and lions / Liu Veikhua, Lei Dzhunzhun // Bo Jie (Martial Arts Science). – 2006. № 3. – P. 70–71.